

Regionkontoret, Centrum för ekonomi stab
Cecilia Aldén
Epost: cecilia.alden@regionvastmanland.se
Telefon:

TJÄNSTESKRIVELSE CREATE BUSINESS INCUBATOR MÄLARDALEN AB, UTVECKLING AV INNOVATIONSSTÖDSYSTEMET I VÄSTMANLAND OCH SÖRMLAND

Förslag till beslut

1. Region Västmanland tillstyrker ägarandel i Create Business Incubator Mälardalen AB som framgår av dokument daterat den 31 januari 2025 med titeln Aktieandelar Create, bilaga 1a).
2. Region Västmanland tillstyrker att det egna kapitalet per 241231, i Create Business Incubator Mälardalen AB, ska vara proportionerligt till ägarandelen. Exakt belopp fastställs i reviderat bokslut för 2024.
3. Region Västmanland godkänner bolagsordning 1b), ägardirektiv 1c), aktieägaravtal 1d) samt aktieöverlåtelseavtal 1e).
4. Region Västmanland tillstyrker att arvode till styrelsens ledamöter och lekmannarevisorer ska vara enligt förslag till aktieägaravtal.
5. Stämмоombudet i Create Business Incubator Mälardalen AB i uppdrag att på bolagsstämma besluta om genomförande av den process som framgår av det dokument som anges i den första att-satsen.
6. Stämмоombudet får i uppdrag att på bolagsstämma i Create Business Incubator Mälardalen AB besluta om genomförandet av bolagsordning, ägardirektiv, och arvodesregler, samt i övrigt verka för att parternas avsikt med det gemensamma bolaget genomförs.
7. Regionstyrelsens ordförande får i uppdrag att teckna aktieöverlåtelseavtal och ägaravtalet för Region Västmanlands.
8. Regionstyrelsen får i uppdrag att fatta alla de ytterliga beslut som erfordras för att kunna genomföra åtgärder som har beslutats i enlighet med vad som framgår ovan.
9. Ovanstående beslut gäller under förutsättning av att ägarna i Eskilstuna kommun, Västerås Kommun, Region Sörmland och MDU Holding AB fattar motsvarande beslut.

Ärendet i korthet

Sörmland och Västmanland har alla förutsättningar att genom entreprenörskap och utveckling av nya innovativa bolag skapa hållbar förändring, lokalt, regionalt och globalt. Med anledning av det har Eskilstuna Kommun, Region Sörmland, Region Västmanland, Västerås stad och Mälardalens universitet genom MDU Holding AB beslutat sig för att vara aktiva i denna utveckling genom formandet, styrning och finansiering av ett sammanhållet och starkt innovationsstödsystem i Västmanland och Sörmland.

Förslag har arbetats fram gällande nästa generation av inkubatorn Create. Målet är ett attraktivt erbjudande till startups och scaleups med unika kunskapsförsprång. Förutsättningar har också varit ett tydligt, sammanhållet och kraftfullt innovationsstöd där kvalificerad affärsutveckling erbjuds men där också regionernas unika förutsättningar är en del av erbjudandet.

Detaljerad beskrivning av ärendet

Creates verksamhet behöver vara marknadskompletterande och även ta hänsyn till regionala förutsättningar i Sörmland och Västmanland. Det innebär ett kvalificerat affärsutvecklingsstöd som kan hantera innovativa bolag från forskningsverksamhet men även övriga bolag med innovationshöjd och marknadspotential.

Inkubatorn Create skall på bästa möjliga sätt få förutsättningar att bedriva en verksamhet med kvalificerad affärsutveckling, långsiktig finansiering, funktionell styrning och tydliga ägardirektiv för verksamheten. Det är därefter styrelsens ansvar att se till att ägarnas direktiv genomförs.

Innovationsstödsystemet bygger på ett samlat stöd av flera aktörer där summan ger det önskade resultatet. Det går därmed inte att säga att det endast är en part som är del i resultatet. Det innebär att ägare och finansiärer behöver se behovet av ett samlat innovationsstöd och att vi tror på nyttan och effekten av ett innovationssystem där vi som parter är aktivt delaktiga.

Mälardalens universitet åtar sig att stärka sitt innovationsarbete gällande kommersiellt nyttiggörande av forskningsresultat och akademiska bolagsbildningar. Det innebär ett långsiktigt målvetet strategiskt arbete att öka andelen forsknings- och akademiska kommersialiseringar och tilldela resurser till detta arbete, främst genom Innovationskontoret Idélab och MDU Holding.

Vid en uppbyggnad av ett starkt och sammanhängande innovationsstödsystem är det av stor betydelse att de olika aktörerna har en nära och löpande dialog med varandra. Exempel på aktörer som i dagsläget samordnar sina verksamheter och tjänster gentemot bolag: ALMI, Create, Innovationskontoret Idélab, MDU Holding AB, ALMI Invest, FoU-rådet, Sörmlandsfonden, regionerna Västmanlands och Sörmlands innovationsverksamhet mm.

Detta förslag fokuserar på ägande, styrning och finansiering av Create, men beaktar övriga nära knutna innovationsaktörer som kommuner, regioner och Mälardalens universitet har särskilda långsiktiga åtagande till. Bilden påvisar förhållandet mellan Create, Innovationskontoret Idélab och MDU Holding i ett cases utveckling samt dess tillväxtresa som bolag. Till det finns övriga parter erbjudanden, ex. ALMI. Projekt är inte medtagna.

Bolagets verksamhet och ändamål

I och med beslutet tydliggörs Creates huvuduppdrag: "Create ska vara en nationellt ledande inkubator för innovativa start- & scaleups som hållbart transformerar och förnyar näringsliv och samhälle och skapa värde i Sörmland och Västmanland. Detta särskilt inom områdena industri och energi."

Inriktningen tydliggör ägarnas önskan om en organisation som genom värdeerbjudanden och kompetens än mer svarar upp på de behov som framöver kommer ställas för att vara en nationellt attraktiv inkubator för startups, särskilt inom områdena industri och energi. Inriktningen ger styrelse, ledning och organisation direktiv och medel för att utvecklas och svara gentemot de krav som ställs. Till detta kan förinkubators- och så kallad scaleup verksamhet bedrivas, men sker i samverkan med omgivande innovationsstödsystem.

Finansiering – Beslut omfattning

För att skapa ett starkt och sammanhängande innovationsstödsystem är det av stor betydelse att resurser nyttjas effektivt och att flödet genom systemet beaktas. Arbetsgruppen har enats om att se hela systemet som en helhet vid åtaganden, men med möjlighet för parterna att även styra genom riktade insatser.

I förslaget gällande finansieringen av Create fokuserar kommuner och regioner sina medel på att stärka Creates affärsutvecklande verksamhet med en långsiktig stabil finansiering om lägst 8 MSEK årligen. Basfinansieringen kan behöva byggas upp över tid. Syftet är att bygga bolag som skapar värde i Sörmland och Västmanland.

MDU har en unik position när det gäller framväxandet av bolag med forskningsbaserad bakgrund. För att öka sannolikheten till ett inflöde i det gemensamma innovationsstödsystemet är det i systemets intresse att MDU i sitt åtagande fokuserar sin finansiering på att stärka innovationsarbete gällande nyttiggörande, studentkommersialiseringar samt akademiska bolagsbildningar med forskningsursprung. Det sker för närvarande med ca 9 MSEK/år och främst genom verksamheterna på Innovationskontoret och Idélab samt genom MDU Holding. Utöver innovationsverksamheten på MDU investerar MDU Holding AB ägarkapital i forskningsbaserade startup i mycket tidig bolagsfas.

Den gemensamma ägarstrukturen i Create möjliggör internupphandling av de tjänster som Create skall utföra åt ägarna. Dessa regleras i ett uppdragsavtal. Under året sker avstämnings, minst 2 st, gällande genomförandet och utfall. Internupphandling begränsar möjligheten till omfattande externfinansiering till mer än 20%. Utöver basfinansieringen finns möjlighet att komplettera med nationella och regionala bidrag/projektmedel. Kontroll- och verksamhetskriterierna skall vara uppfyllda över tid.

MDU Holding tar ett övergripande ansvar gällande ägargruppens sammankallande, framtagning av ägarunderlag inför stämma och avstämnings gällande genomförandet av uppdragsavtalet.

Ägarstyrning och återrapportering

Ägare beslutar om:

- Aktieägaravtal
- Bolagsordning

- Ägardirektiv
- Styrelse
- De på bolagsstämman förekommande beslutspunkter

Ärendets beredning

Ärendet har beretts genom arbetsgruppen för utvecklingen av innovationsstödsystemet bestående av Christer Alzén, Regional utvecklingsdirektör Region Västmanland, Emma Hanson, Strateg Näringslivsutveckling och Innovation Region Sörmland, Niklas Edmark, Näringslivsdirektör Eskilstuna kommun, Eva Lilja, Näringslivsdirektör Västerås stad, Johan Olsson, Enhetschef budget, styrning och analys Västerås stad, Helena Jerregård, Vicerektor Mälardalens universitet samt John-Edvard Stenström, VD MDU Holding AB.

Ärendet har redogjorts för styrgruppen för utvecklingen av innovationsstödsystemet, Martin Hellström, Rektor Mälardalens universitet, Helene Öhring, Stadsdirektör Västerås stad, Maria Linder, Regiondirektör Region Västmanland, Tommy Malm, Kommundirektör Eskilstuna kommun, Kenneth Hagström, Regional utvecklingsdirektör Region Sörmland och Katarina Bergkvist, Verksamhetschef Näringsliv och arbetsmarknad Region Sörmland.

Utredningar har skett gällande inriktningar, finansiering av och ägarkonstellationer för inkubatorsverksamheter nationellt samt hur universitetsnära holdingbolag utvecklat sin verksamhet. Berörda organisationer har internt berett ärendet och stämt av med respektive organisation. Avstämning genomförd med Göran Hogestadh, Ordförande Create Business Incubator, samt med Madeleine Pilstrand, VD Create Business Incubator. Advokatfirman Lindahl (Johanna Näslund samt Ida Karlsson) samt Peter Söderman, Auktoriserad revisor PwC, har bistått vid framtagning av underlag.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några verksamhetsmässiga konsekvenser.

Juridiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några juridiska konsekvenser.

Administrativa konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några administrativa konsekvenser.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär att kommuner och regioner finansierar 8 miljoner kronor utifrån ägarandel. För Region Västmanland motsvarar det maximalt 2 miljoner kronor, vilket finns avsatt i regionala utvecklingsförvaltningens budget.

Hållbarhet***Miljöperspektiv***

Ärendet bedöms inte medföra några miljömässiga konsekvenser.

Barnrättsperspektiv

En prövning av barnrättsperspektivet anses inte relevant för ärendet.

Invånarperspektiv

Ärendet bedöms inte medföra några konsekvenser för invånarna.

Uppföljning

Uppföljning sker enligt ordinarie uppföljningsprocess.

Beslutet skickas till

Create Business Incubator

RUN